

Raadsvoorstel

Onderwerp: Aanlanding kabels Net op zee
Datum: 1 juli 2020
Agendapunt: 12
Behandeling: Consultatie/zienswijze
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Gerard Kleinsmit g.kleinsmit@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.022521

1. Samenvatting

De raad wordt in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van en opmerkingen aan het college mee te geven over het concept regio advies met betrekking tot de aanleg van de wisselstroomkabel vanaf het windpark naast Gemini naar het transformatorstation op land.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt om gelet op:

- Kennis te nemen van het concept regioadvies Net op Zee Ten Noorden van de Wadden;
- Opmerkingen mee te geven aan het college over het concept regio advies.

3. Inleiding

Het Rijk (als Bevoegd Gezag de minister van EZK) werkt samen met netbeheerder Tennet (als initiatiefnemer), Rijkswaterstaat en (13) regiopartijen aan de voorbereiding van de realisatie van de aansluiting van het nieuw te bouwen windpark nabij het bestaande Gemini windpark, in het project Net op Zee Ten Noorden van de Waddeneilanden (NOZ TNW). De ingebruikname van het windpark is gepland in 2026-2027. Logischerwijs moet op dat moment de aansluiting op het hoogspanningsnet gereed zijn. Omtrent deze aansluiting zijn er elf tracéalternatieven geïdentificeerd, waarbij aanlanding plaatsvindt op een bestaand hoogspanningsstation in Burgum of Groningen-Vierverlaten of Eemshaven.

In de voorbereiding van de verbinding tussen windpark en hoogspanningsstation wordt een milieu effect rapportage (MER) opgesteld, waarin alle tracé alternatieven worden onderzocht. In de Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is de strekking en diepgang van het onderzoek naar de milieu effecten van de verbinding vooraf bepaald. Deze NDR is vanaf de 1e helft van 2019 opgesteld, heeft vervolgens een publieke inspraakronde gekend en is eind 2019 officieel vastgesteld. In het najaar van 2019 heeft Gelijktijdig aan het onderzoek naar de milieu effecten heeft ook een onderzoek plaats gevonden naar de aspecten Omgeving, Kosten, Techniek en Toekomstvastheid. Samen met Milieu is alle informatie samengebracht in het rapport Integrale Effecten Analyse (IEA). Op 8 juni aanstaande zal het Rijk de MER en het IEA-rapport openbaar publiceren en voor inspraakreacties openstellen. De regiopartijen en ook de stakeholders zijn gedurende de opstelling van het MER en de IEA steeds breed geïnformeerd. Voor de constructieve werkwijze en de transparantie in de informatievoorziening door het Rijk en TenneT bestaat brede waardering bij de regiopartijen.

Om tot een tijdige realisatie van deze aansluiting te komen is de minister van EZK voornemens om in oktober 2020 een voorkeursalternatief (VKA) voor het tracé vast te stellen. Daarna zal het gekozen tracé meer in detail worden onderzocht, de zogenaamde MER fase 2.

In een bestuurlijk overleg van 9 januari 2020 heeft de minister van EZK de betrokken regiopartijen uitgenodigd om een regioadvies op te stellen over de tracéalternatieven en de voor de regio relevante aspecten van de aansluiting van het windpark. De regiopartijen hebben aangegeven van deze mogelijkheid gebruik te maken. Om tot een regio advies te komen laten de regiopartijen zich, op kosten van het Rijk en na een daartoe uitgevoerde aanbesteding, ondersteunen door het externe bureau Berenschot. In de eerste helft van dit jaar heeft bureau Berenschot een aantal bestuurlijke overleggen georganiseerd, met daaraan vooraf gaande ambtelijke voorbereiding overleggen. Tevens hebben de betrokken Groninger overheden, bestaande uit de provincie, de gemeenten Het Hogeland, Westerkwartier en Groningen en het waterschap, geregeld na voorbereidend ambtelijk overleg onderling bestuurlijk overlegd over het opstellen van het regio advies en daarvoor als gezamenlijke inzet ook een eigen "Groninger lijn" bepaald.

Als bijlage bij dit college voorstel treft u de tekst aan het door Berenschot opgeleverde concept-regio advies.

4. Mogelijke maatregelen en beoogd resultaat

Voor de inhoudelijke strekking en achtergronden van het concept-regio advies wordt u kortheidshalve verwezen naar de betreffende bijlage bij dit raadsvoorstel. Dit concept-regioadvies wordt u bij deze voor nadere beraadslaging wordt voorgelegd. Daaruit kunnen wijzigingsverzoeken en aandachtspunten naar voren komen, die kunnen worden meegenomen in de tekst van het definitieve regio advies. De definitieve tekst zal eind september-begin oktober, na finale besluitvorming in het college, tot stand komen en daarna door de gezamenlijke (13) betrokken Noordelijke regiopartijen aan de minister van EZK worden aangeboden. Naast het MER, het IEA-rapport en de daarop binnengekomen reacties uit de samenleving zal het bestuurlijke regio advies aan de minister voor hem (naar verwachting zwaar) meewegen in zijn standpuntbepaling ten aanzien van het door hem te kiezen voorkeuralternatief (VKA) voor het tracé van de verbinding tussen het toekomstig te bouwen windpark en het noordelijke hoogspanningsstation.

5. Maatschappelijke impact

De te realiseren verbinding tussen windpark en hoogspanningsstation zal, ongeacht de uiteindelijke keuze van het tracé door de minister van EZK, een enorme maatschappelijke impact hebben. Dat geldt zowel op de Noordzee en de Waddenzee als op het grondgebied van het eventueel betrokken Waddeneiland en van de betrokken gemeente(n) op het vaste land. Voor wat dat laatste betreft, moet bedacht worden dat de ondergronds aan te brengen verbindingskabel uit meerdere strengen bestaat, die vanwege hun warmte afgifte aan de bodem op een zekere afstand van elkaar moeten liggen. Bij open ontgraving zal het gaan om een strook land van minimaal 12 meter breed, 2 meter diep en tientallen kilometers lang. De betreffende grond moet naast de ontgraving "op de kant" worden gezet, liefst laagsgewijs gescheiden, om in omgekeerde volgorde weer terug geplaatst te kunnen worden. Een nog veel bredere strook grond zal tijdens de uitvoeringsperiode zodoende langere tijd niet (agrarisch) benut kunnen worden. Uiteraard staan hier individuele schadeloosstellingen tegenover. In het concept-regio advies wordt daarnaast de beschikbaarstelling en vorming van een regiofonds bepleit, om betrokkenen in de regio als geheel perspectief te blijven bieden. Daarbij wordt gedacht aan een substantieel bedrag als onderdeel op de besparing voor het Rijk, indien niet de duurste tracé variant door de

minister wordt gekozen. De besparing voor TenneT (en via de noodzakelijke bijstorting door het Rijk in het eigen vermogen van TenneT daarmee voor het Rijk, als enige aandeelhouder) indien niet de regio voorkeur Eemshaven Oost wordt gekozen, maar Eemshaven West ligt ruim boven de 100 miljoen euro. De omvang van het regiofonds zou redelijkerwijs toch minstens de helft daarvan moeten kunnen omvatten. Met het oog op draagvlak voor een zinvolle besteding van de fondsmiddelen wordt de inrichting van een gebiedsproces bepleit.

6. Gevolgen

In de periode tussen het aan de raad doen toekomen van het concept-regio advies en de finale besluitvorming daarover (eind september) zal duidelijk worden:

1. Hoe in de raad gedacht wordt over de gevolgen indien de uiteindelijke keuze van de minister valt op het tracé Eemshaven West, dat op het vasteland geheel over het grondgebied van de gemeente het Hogeland loopt;
2. Hoe de minister denkt over de voorwaarden die door de gezamenlijke regiopartijen gesteld worden indien niet gekozen wordt voor de regio voorkeur Eemshaven Oost, maar in plaats daarvan Eemshaven West de keuze van de minister wordt.

De uitkomsten van 1 en 2 zijn bepalend voor het antwoord op de vraag of de regio een gezamenlijk advies aan de minister wil uitbrengen en, indien positief, of het uiteindelijke regio advies gelijkluidend is aan het concept-regio advies. Indien negatief, dus als in bovenbedoelde tussenliggende tijd blijkt dat de minister niets voelt voor een regiofonds en een gebiedsproces gericht op de besteding daarvan, is denkbaar dat de regio in het geheel geen (gezamenlijk) standpunt wil innemen over een regio advies aan de minister.

Bijlage:

- Bijlage 1 concept regio advies wind op zee Ten Noorden van de Wadden

Achterliggende documenten:

n.v.t.

Uithuizen, 9 juni 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Burgemeester,

Gemeentesecretaris,

Henk Jan Bolding

Paul van Vilsteren